

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 97.

Sobota, 29. novembra 1930.

Leto V.

Velik proces v Moskvi

Obtoženih osem inteligentov. — Komunistične organizacije zahtevajo njih usmrtnost. — Gorky za Stalina.

Senzacionalni proces v Moskvi se vrši v veliki dvorani, v kateri ima prostora 15.000 oseb. Sodišče sestoji iz treh sodnikov.

Glavnih obtožencev je osem, in sicer:

1. Leonid Ramsin, profesor moskovske tehniške visoke šole.
2. Ivan Kalinnikov, namestnik predsednika industrijskega oddelka.
3. Viktor Laričev, predsednik sekcije za kurivo v gospodarski komisiji.
4. Nikolaj Čarnovski, profesor tehniške šole, predsednik znanstveno-tehničnega sveta najvišjega narodnogospodarskega sveta.
5. Aleksander Fjedotov, predsednik kolegija za znanstvo v tekstilni industriji.
6. Sergij Kuprijanov, tehnični direktor organizacije tekstilne industrije v vrhovnem svetu.
7. Vladimir Očkin, znanstveni tajnik v tehničnem zavodu.
8. Ksenofont Sitnin, inženir tekstilnega sindikata.

Državni pravdnik Krilenko dolži obtožence, da so osnovali organizacijo proti sovjetskemu gospodarstvu že od leta 1926. Priznali so, da se ne strinjajo z duhom vladavine ter so širili sovraštvo proti obstoječemu redu. Obtožnica trdi, da so mnoge gospodarske in politične krize povzročili obtoženci.

Prva seja zarotnikov se je vršila izpočetka leta 1927 v Laričevi pisarni. Nadaljnja ponovna posvetovanja so imeli zarotniki v raznih uradnih prostorih gospodarskih komisij. Sejam so prisostvovali osebe, ki so bile že v prejšnjih procesih obsojene. Vodilni duh tega gibanja, inž. Chrennikov, je umrl v preiskovalnem zaporu.

Zarotniki so hoteli osnovali meščansko demokratično republiko, za katero so bili že določeni »ministri«. Prevrat so hoteli izvesti z vojaško diktaturo pod vodstvom bivših carističnih generalov Lukomskega ali Palčinskega. Veleposest in obrate so hoteli vrniti prejšnjim lastnikom. Velekmete pa odškodovati z odkupom zemlje.

Potovali so obtoženci v Berlin, Pariz in London ter tam sklepali zveze z emigranti in gospodarskimi krogi, ki so potem ovirali rusko gospodarsko politiko. Namen je bil, izzvati obmejni konflikt ter pričeti z akcijo že v letu 1930. V zadnjih letih so zarotniki izrabljali svojo pozicijo v ta namen, da so oškodovali zgradbo sovjetskega gospodarstva ter zlasti tudi sabotirali petletni gospodarski načrt. Obenem so zanesli duha upornosti v vojsko z inozemskim denarjem.

Obtožnica pravi, da so obtoženci deloma, vsaj Ramsin, Čarnovski in Fjedotov, svoje delovanje priznali.

Spričo procesa je komunistična stranka pozvala strokovne organizacije, da sprejmejo ostre resolucije proti zarotnikom ter zahtevajo smrtno obsodbo. Oglasil se je tudi pisatelj Maksim Gorky, ki v posebnem pismu opozarja na grozečo krvavo vojno ter poziva delavce in kmete, da spode ruske emigrante in kapitaliste iz svojih držav, ki so nameravali izvesti v letu 1930 ali 1931 roparski napad na sovjetsko Unijo. Končno pozivlja žene in matere, da protestirajo proti nameravanemu pobijanju človeštva. Protestirati bi morali tudi oni intelektualni »humanisti«, ki so nedavno

Nižje plače, nižje cene blagu.

Plače znižujejo, cene pa, pravijo, da bodo »avtomatično« padle.

To je najnovejša parola Mussolinija. Z isto parolo stopajo na dan meščanske stranke zlasti v Nemčiji in še po nekaterih državah.

Mi zremo z nezaupanjem na to parolo. Dvomimo, da bi bila iskrena. Ne, celo prepričani smo, da ni iskrena, ker opazamo, da se predvsem zahteva znižanje delavskih, nameščenskih in uradniških plač. Potem šele delno znižanje cen blagu s potuhnjanim tolažilom, da bodo cene avtomatično padle, če mezdni človek ne bo imel denarja, da bi toliko kupoval. Tako tolažijo konsumente.

Vidimo pa, da se mezde znižujejo po 12 do 15 odstotkov, cene blagu pa po 5 do 10 odstotkov. Tu nastane povsem enostavno vprašanje, ali se s tem razlika med kupno in prodajno ceno poveča ali zmanjša? Jasno je, da se razlika poveča in da imajo s tem prodajalci večji dobiček. Pomaže se torej rentabiliteti kapitala, poslabša se pa socialni položaj konsumentov.

Na videz je to torej privlačna fraza, ki pa toliko časa ne more imeti haska, dokler se dobički producentov ali prekupcev ne porabijo v prid konsumentov. Izkoriščanje vede v socialno katastrofo, ki privede s seboj vse težke posledice družbenega življenja.

Opozarjamo na nedavno demagogijo z demokracijo. Pravili so, da je demokracija za državne uprave obrabljeno, zastarelo sredstvo, dasi noben pameten človek ne more biti za to, da bi se sam izključeval iz sodelovanja v javnem življenju. Gospo-

da, in ta je kapitalistična, je zato proti demokraciji, ker noče po demokratičnih načelih priznavati pravic onim, ki jih nimajo. Družba bi se pravičnejše urejevala, če bi v javni upravi veljala popolna demokracija. Demokracija zahteva enakopravnost in če bi tej ugodili, bi izgubili svoje predprave. Demokracija je obrabljena stvar, ker družabni red noče deliti pravic z narodom. To je pravi vzrok demagogije z demokracijo.

Prav enako je s sedanjo iniciativo o znižanju mezd in cen blagu. Povojno gospodarstvo je v krizi, ne zaradi visokih mezd delavcev in nameščencev, ki so znatno nižje kakor pred vojno, ampak zaradi povojnih razmer in vojnih dolgov, zaradi neurejene produkcije in distribucije. Organizacije ni. Če se hoče doseči v tem smislu izboljšanje gospodarskega položaja, potem se mora predvsem omejiti razlika med vrednostjo produkcije in prodaje, ne pa to razliko še povečati v interesu kapitala in v škodo konsumentu.

Važno nalogo ima delavstvo v tem vprašanju. S propagando, s kakršno so motili svet zoper demokracijo, s tako propagando hočejo tudi tukaj na zvijačen način pridobiti zase — profit.

Nedvomno smo za akcijo znižanja cen blagu. Ne moremo pa biti za to, da se plače znižujejo bolj, ko davno še niso dosegle predvojne paritete, ker je laž, da bi se cene avtomatično znižale in zakaj naj bi se to zgodilo na račun že itak praznih delavskih želodcev.

Boj fašizmu!

Demokracija v obrambi bo vračala šilo za ognilo.

V soboto zvečer je govoril na prireditvi Reichsbannerja v Berlinu policijski predsednik Grzesinski. Spominjal je na resnost položaja ter rekel, da bi ravnal brez čuta odgovornosti, če bi jasno ne povedal, da preti nevarnost. Nacionálni socialisti so zmešani gobezdači, torej niso prav posebno nevarni. Veliko večja je nevarnost za narod in državo, da velik del meščanstva in tudi del delavstva zapada v nekaki paniki vplivu teh ljudi in postaja tako nezavedno pomoč in orodje fašistične protirevolucije.

Govorim o pomočnikih fašizma in tu moram omeniti komunistično stranko. Kar je ta stranka vse storila v dvanajstih letih za oslabitev in razcepitev republikanske fronte, zlasti fronte delavskega razreda, je najbolj zločinski kapitel zgodovine. Komunisti preskrbujejo fašiste z materijalom za njih propagando.

Meščanstvo podpira fašizem iz sovraštva do socialne demokracije,

ne ve pa, da vrši samo nad seboj s tem socialni in politični samomor. Sodelovanje s soc. dem. je edini izhod.

Nemški fašizem skriva v sebi največje nevarnosti za narod. Nemčija in Italija. V Nemčiji italijanska diktatura ni mogoča. Pretresljaji bi bili za Nemčijo prehudi; vedli bi do meščanske vojne.

Že do danes je fašizem Nemčiji silno škodoval; omajal ji je kredit, zaupanje inozemstva, našo zunanjo politiko onemogočil in povzročil razdiranje v naši notranji politiki. Z vsem tem se mora napraviti konec in obvarovati ime Nemčije.

Postati moramo bolj aktivni. Doprinesti žrtve. Naš boj velja nasprotnikom republike, naša bojevitost se mora ojačiti, da postane močnejša kakor vse ovire. To prisezimo danes na tej slavnosti, ko je naša republikanska bramba prejela novo zastavo.

Na Madžarskem bodo volili.

Volitve pred božičem.

Splošne volitve na Madžarskem se bodo vršile dne 21. in 22. decembra t. l.

protestirali proti kaznovanju, ko še niso poznali sramotnosti zločina.

Tako poročila.

Proces bo zanimiv. Izid pa je že danes gotov.

Delna kriza v nemški vladi.

Kapitalisti ne prenesejo socialističnega vpliva.

Iz nemške državne vlade je izstopil na zahtevo gospodarske stranke justični minister dr. Bredt. Gospodarska stranka je sumila, da ima nanj vpliv socialna demokracija. — Gospodarska stranka se bo morala tudi tega navaditi, ker vpliv socialne demokracije narašča.

Lep volilni uspeh slovenskih socialistov v Ameriki.

V Milwaukeeju izvoljenih 9 socialističnih poslancev in dva senatorja.

»Prosveta« poroča iz Chicago:

Prvi slovenski socialistični reprezentant v Ameriki bo sedel v postavodajni zbornici v Wisconsinu. John Ermenc, slovenski socialistični kandidat za poslanca v 5. distriktu postavodaje v Wisconsinu, je bil v torek, dne 4. novembra 1930, izvoljen. Prejel je 1781 glasov in njegova večina znaša 216 glasov nad njegovim protikandidatom, Poljakom in demokratom. Z njim vred je bilo izvoljenih devet socialističnih poslancev in dva senatorja v Milwaukeeju za državno zbornico. Novoizvoljeni senator je Polakowski, drugemu pa še ni potekel mandat.

Nadalje je zmagal socialistični kandidat za šerifa (sodnika) Al Benson z večino okrog 5000 glasov; dobil je približno 48.000 glasov.

Socialistična kandidata za kongres v 4. in 5. distriktu sta ostala v mali manjšini. Dolgo časa je kazalo, da bo izvoljen Sheehan v 5. distriktu (ki ga je dolgo let zastopal pokojni Berger), a končno ga je porazil republikanec Schafer z okrog 700 glasovi večine.

John Ermenc je štajerski Slovec iz Savinjske doline in v Ameriki je že okrog 30 let. V socialistični stranki se udeležuje že dolgo let.

Socialistični poslanci izvoljeni tudi v New Yorku in v Pensilvaniji.

Pri volitvah v torek, dne 4. novembra so bili v New Yorku izvoljeni 3 socialistični poslanci v državno zbornico, v državi Pensilvanija pa dva.

Velja Vukičević umrl.

V četrtek, dne 27. novembra t. l. je umrl v Beogradu Velja Vukičević, bivši dolgoletni radikalni poslanec in minister. Po Pašičevi smrti je postal predsednik radikalnega poslanskega kluba in tudi ministrski predsednik. Po krvavih dogodkih v Narodni skupščini, junija 1928, ko je Puniša Račić streljal na radičevske poslance, je Vukičević demisioniral in je postal ministrski predsednik dr. Korošec. Dejanski šef vlade pa je ostal še nadalje Vukičević. Kot poslanec radikalne stranke je imel vse dobre in slabe lastnosti radikalnih strankarjev, gotovo pa je bil trdnega demokratičnega prepričanja. Svoj čas je veljal za vplivnega zaupnika na dvoru. V zasebnem življenju je bil skromen človek in tudi človek čistih rok. Bil je velik lovec in ribič, s čimer ga je rajni Radić večkrat dražil. Po 6. januarju je postal pasiven.

Prelat želi ugonobiti socialne demokrate.

Dr. Seipel je v ponedeljek predložil krščanskim socialcem dolga pravila, po katerih naj bi se ustanovila protimarksistična stranka. Pravila so duhovno delo avstrijskega zunanjega ministra dr. Seipla. Prikrojena so tako, da se stranka na marksistične predloge sploh ne bi smela ozirati. Marksiste bi smatrala kot nedržavljanke. Dr. Seipel se je tukaj zmotil, ker parlament ne sklepa o marksizmu in protimarksizmu, ampak o političnih in gospodarskih vprašanjih. Ta so pa konkretna, ne abstraktna.

Ruški kmeti so siti tlačanstva

na posestvu italijanskega državljanca grofa Zabeo na Fali. — Za agrarno reformo.

Grof dr. Zabeo Alfonz, italijanski državljani, veleposestnik in grajšček na Fali poseduje 156 ha polja, 55 ha pašnikov in 4198 ha gozdov. Na vsem tem ogromnem posestvu zaposluje grof samo dve osebi, in sicer oskrbnika ter enega šafarja. To zemljo obdelujejo že od davnih časov mali kmeti odnosno kočarji, ki morajo zato veleposestniku na različne načine plačevati najemnino. Nekateri kmeti morajo dajati polovico pridelkov veleposestniku, drugi morajo letno delati na njegovi zemlji po 30 dni.

Dejanski so odnosi kmetov v občinah Ruta, Rumen, Fala, Cinžat in Ruše do veleposestnika nespremenjeni, kakor so bili v dobi obvezne tlake pred l. 1848, ko je bila tlaka kakor pravijo, odpravljena.

V okoliščini grajščine italijanskega grofa na Fali je naseljenih nad 150 najrevnejših kmečkih družin, katerih večina nima niti svoje bajte, a se živi izključno le od poljedelstva. Veliko jih stanuje v napol podrtih grajščinskih kočah. Štiri take bajte so se že podrle, ker jih grof ni hotel dati popraviti. Kočarji kot najemniki pa seveda nimajo sredstev.

Vse to stanje je prebudilo okoliške male kmete, ter jih spomnilo na to, da obstoja v Jugoslaviji zakon o agrarni reformi. Vedoč, da so ta zakon pred leti izdelali oni, ki so sami imeli največ zemlje, ki spada pod omenjeni zakon, in računajoč s tem, da se je stanje med tem predručilo ter se povsod povdarja naprej narodno blagostanje, so v tej dobri veri upali na uvidevnost oblasti, da se bo ta ogromna zemljišča razdelila med one kmete, ki to zemljo faktično obdelujejo.

V tem pogledu se je sicer od strani oblasti že nekaj ukrenilo, vendar ne v polno zadovoljstvo agrarnih interesentov. Okrožni agrarni urad je izvršil na veleposestvu grofa Zabeo reambulacijo ter izdelal odlok o končni utrditvi agrarnih objektov. Iz tega odloka je razvidno, da se razlikuje dejansko stanje z onim stanjem, ki je v posestnih polah, za 37 ha v škodo agrarnih interesentov. V posestnih polah je označeno plodne zemlje 156 ha, agrarna komisija pa je ugotovila le 119 ha, 37 ha pa označila kot požgano zemljišče. Nadalje prisojia odlok veleposestniku maksimum v izmeri

75 ha obdelane zemlje, za gozdne deputate pa mu priznava 31 ha plodne zemlje, a le 13 ha bo kot supermaksimum razdeljene med agrarne interese. Odlok je bil skrajno neugoden za agrarne interese. Proti tej reambulaciji so vložili agrarni interesi pritožbo na Kr. bansko upravo v Ljubljani. Tej pritožbi je bilo deloma ugodeno in se zemljišča, označena kot supermaksimum, odvoj v svrhu agrarne reforme, ostala zemljišča se pa imajo vnesti kot maksimum, torej se dodelijo v nadaljno izkoriščanje italijanskemu podniku.

Tudi proti temu odloku so vložili agrarni interesi pritožbo pri ministrstvu poljoprivrede v Beogradu in le želeli je, da bo omenjeno ministrstvo izpodbijani odlok po zakonu kot neutemeljen razveljavilo in izmero deputatne zemlje za veleposestvo znižalo od 31 ha na 6 ha, ostalih 25 ha pa razdelilo med revne kmete.

Mnogi si iščejo danes v gozdovih tega posestva postranskega zaslužka, oz. prehrane. Nabirajo gobe, maline, brusnice, črnice, jagode, ki rastejo v takih dimenzijah, da jih nikoli ni mogoče obrati. Grof zahteva sedaj za nabiranje naravnih darov posebno priznalnino. Na tisoče kubičnih metrov drv segnije vsako leto v teh gozdovih, ki jih nihče ne sme spraviti k svojemu šteditniku, ne da bi plačal zanje visoko odkupnino. Bodi omenjeno, da stane en kubični meter drv tu pod vznožjem Pohorja 140 Din, kakor v kateremkoli drugem mestu Jugoslavije. Agrarni interesi so priredili v nedeljo 23. t. m. v gostilni Magdič v Rušah svoje zborovanje, ki je bilo prava ljudska manifestacija; referiral je g. dr. Mravlje, agrarni referent iz Ljubljane. Čudno pa je, da gledajo ti agrarni referenti na vsako posredovanje občin nezaupno. Kdaj le so občine zaupanje ubožnega ljudstva izgubile?

Te vrstice smo napisali zato, da bodo mali kmetje v okoliščini grajščine Fala vedeli, da se delavska javnost zanima za njih upravičen boj, ker oni, ki imajo narodnost vedno na jeziku in zakupu, o tem vsem molčijo. Zamolčali so celo to, da so pri italijanskem grofu pred par meseci oblasti zaplenile 26 karabink.

M.-č.

Italiji nihče ničesar ne posodi.

Mussolini se bori za inozemsko posojilo.

Mussolini je sam razočaran nad svojo gospodarsko politiko. Bolj in bolj uvideva, da je tudi on zavozil gospodarstvo. Iskal je že inozemsko posojilo v Franciji in Ameriki, toda nikjer ne najde zaupanja v fašizem. Kakor poroča pariški »L'Oeuvre«, je poizkusil svojo srečo sedaj na Švedskem pri vžigalčnem trustu. Toda tudi Švedi so nezaupljivi. Švedska diplomacija išče sedaj informacije v Rimu pri fašistih in nefašistih kakor tudi pri emigrantih v inozemstvu. Švedski kapitalisti se boje namreč, da bi v slučaju smrti Mussolinija fašizem odrekel in je vprašanje, v koliko bi hotel bodoči režim prevzeti jamstvo za fašistične dolgove. V Rimu sicer nudijo vse garancije Švedom, toda zaupanja le ni in je to nezaupanje sedanj gospodarski položaj Italije nedvomno le še bolj omajalo.

Fašizem se seli na Kitajsko.

Major Pabst gre na Kitajsko.

Krščansko socialna vlada, oziroma knez Starhemberg, je dovolil Pabstu povratek v Avstrijo. Nesrečen je pa, ker mu krščanski socialci zamerijo pobratimijo z Mussolinijem. Pabst pravi, da je bil namen, da bodo krščanski socialci in Heimwehr vladali brez parlamenta in pozneje bi se zahtevalo, da plebiscit odobri diktaturo. Pabst je razočaran, da je ta načrt po volitvah padel v vodo. Iz Avstrije je Pabst odšel brez slovesa na Bavarsko, od tam pa odpotuje na — Kitajsko, kamor so ga že prej vabili. — Delovanje v Avstriji se mu je pristudilo. Da, da, demokracija Pabstu ne diši. Demokracija in diktatura sta dve nasprotujoči si stvari! Upajmo, da bodo Kitajci Pabstu nasolili pamet!

Ali si že član „Čankarjeve družbe“? Poskrbi, da bodo tudi Tvoji prijatelji postali naročniki. Za 20 Din dobite štiri lepe knjige.

Doma in po svetu.

Obsodba kapitalizma. V uvodnem članku z dne 27. t. m. objavlja ljubljanski »Slovenec« izjave praškega nadškofa dr. Kordača. Tako navaja: Mi živimo v dobi sebičnosti in propadanja. Ta propad se vrši največ pod vplivom nemoralnega kapitalizma, nakopičenega od oderuhov in spekulantov, ki so se združili v banke in karteje. Ves kapital, ki leži neizrabljen, je sad rodovitnega dela in inteligence uradnikov. Namesto da bi služil napredku, je postal glavni vzrok obubožanja in propadanja itd. Logična posledica temu je boljše življenje, pravi nadškof. Predznaki so tu. Nadškof trdi končno, da bo svet ugonobljen, če ne bodo kapitalisti sprejeli krščanstva. O, krščanstva na jeziku je dovolj. Gre le za dejanski boj proti kapitalističnim metodam. Tu pa vas ni!

6. septembra namesto Vidovega dne. Kralj je na predlog ministrskega predsednika ter vojnega ministra ukazal, da se svečanosti, ki se prirejajo vsakoletno na Vidov dan, prenesejo na dan 6. septembra. Na Vidov dan se bo samo obhajal spomin na padle junake.

Pristop k Sokolu sta prijavila ministar za šume in rude inž. Sernec, ki je bil sprejet ter bivši poslanec bivše slovenske ljudske stranke, Franjo Žebot. Oba sta bila med prvimi uglednimi bivšimi Orli, ki so pristopili k Sokolu. Začetek je storjen.

Za javnost oboroževanja. V Ženevi se posvetujejo o razorožitvi. Zastopnik angleške vlade je stavil

predlog, da naj se vsi izdatki za oboroževanje objavljajo. Vse države bi morale predložiti vsako leto tajništvu Društva narodov vse izdatke za oboroženo silo na kopnem, na morju in v zraku, kakor tudi za vojni material. Ruski delegat Lunačarski za ta predlog ni glasoval.

Prvi uspeh koroških Slovencev po zvezi s krščanskimi socialci. Bavarsko krščansko kmetiško društvo je sklenilo, da bo naseljevalo kmetiške sinove tudi na Štajerskem in Koroškem. Naseljevanje je dovolila avstrijska krščanskosocialna vlada, katere stranko so koroški Slovenci ob parlamentarnih volitvah po priporočilu klerikalnega agitatorja podpirali. Naseljevanje je nedvomno mišljeno na slovenskem ozemlju.

Že tri in pol milijona brezposelnih v Nemčiji. Glasom najnovejših poročil je naraslo število brezposelnih v Nemčiji na 3.484.000. Samo v teku prvih 15 dni tekočega meseca se je število brezposelnih zvišalo za 230 tisoč.

Povišani tarifi na čehoslovaških železnicah. Čehoslovaška vlada je sklenila z januarjem povišati osebne tarife na železnicah za 20 odst.

Razlastitveni zakon v Italiji je bil sprejet v parlamentu dne 26. t. m. Ta zakon pa samo določa, da sme država v obmejnih pokrajinah odvzeti zemljišča in objekte, če misli, da so potrebni ali važni za vojaške svrhe. To je ekspropriacija državljanov tuje narodnosti.

Bajke o odstopu angleške delavske vlade. Macdonald je poročal na konferenci poslancev delavske stranke, kako mnogo zadev je vlada rešila za delavstvo, dasi jo ovira meščanska večina. Vlada je na delo lahko ponosna. V nasprotnih krogih pa se venomer zagotavlja, da Macdonald v kratkem odstopi ter postane podkralj (upravitelj) v Indiji. Res je le, da je Macdonald ponudil to mesto laburistu Gorellu. Proti Macdonaldu se bori zlasti Baldwinova konservativna stranka. Vesti so najbrže v zvezi s tem, da nekatere delavske stroke z uspehi niso zadovoljne, ne da bi premotile političnega položaja.

Avstrijski fašisti zlete iz vlade.

Tudi dr. Schober zahteva odstop Vaugoinove vlade.

Zvezni predsednik Miklas je neobvezno zaslusal zastopnike političnih strank v novem avstrijskem parlamentu glede sestave vlade. Po tej avdijenci izjavlja dr. Schoberjev blok, da je predpogoj, preden se vrše razgovori s krščanskimi socialci, da sedanja Vaugoinova vlada odstopi.

Krščanski socialci so podali izjavo, da so se pogajanja s Schobrovim blokom razbila, ker ni predpogojev za stvarno sodelovanje. Na to izjavo pa konstatira dr. Schober, da se pri pogajanjih doslej o stvarnih predpogojih za sodelovanje sploh ni govorilo. Dr. Schobrov blok je stremel doslej za splošnimi načeli demokracije ter hoče zagotoviti spoštovanje ustave, a odklanja nasilne metode.

Volitve v poljski senat.

Terorist Pilsudski slavi svojo drugo »zmagó«.

Pri volitvah v senat v nedeljo je Pilsudski dosegel ugodnejši rezultat, kakor pri volitvah v sejm (parlament).

Stranke so dobile mandator:

	1930	1928
Vladni blok	76	46
Nac. demokrati	12	15
Centrolevičarji	14	26
Ukrajini in Belorusi	4	13
Nemci	3	5
Kršč. demokrati	2	6

V senatu ima Pilsudskijev režim potemtakem dvetretjinsko večino, ki je pa v sejm u nima.

Opozicija, zlasti socialni demokrati, so s tem navezani glavno na izvenparlamentarno delovanje, ki bo na Poljskem imelo važno vlogo in vpliv.

Ivan Vuk:

Usoda malega Marka

Pred očmi se mu je pojavila mala izba, njih siromašno stanovanje. Matični sedi za mizo in petrolejka brli. Šiva. Koščen je njen obraz in prsti so koščeni, izmučeni. Na slamicah pa spita sestrici in bratec. Prozorna, tenka so njih ličeca. Bogve, kaj so jedli danes. Morda samo osoljeno vodo in v nji zdrobljen, posušen kruh, nabran morda vbogaine.

Obrne se na drugo stran.

V zaporu, zraven njega, po vrsti kakor snopje, spi štirideset ljudi. Štirideset ljudi v tej majhni, umazani in nizki sobi... Tesno, stegneno leže drug poleg drugega. Zrak je težak. Žila v sencih utripa glasno in vidno.

Ali Marko ne misli na spavajoče, na zrak, na zapor. Njegove misli so tam zunaj, na ulici.

»Kdo je pisal to pravico? Kdo je držal pri krstu te zločince? Kdo jim je dal ime: »Pravica?«

Nekdo se je v spanju obrnil. Vsi so se morali obrniti z njim. Nekdo je v sanjah vzkliznil:

»Svinje proklete...«

Marko se je spomnil, kaj je vse videl v izlozkih trgovin:

»Moja mati gladuje,« je pomislil.

»In bratec je lačen in sestrice... Tu

pa imajo polna okna vsakršnih dobrot vse preveč. In denarja toliko, da ga ponujajo po izlozkih vsakovrstnega kakor robce. Mi pa ga nimamo niti toliko, da bi si kupili betvo moke.«

»Nauči se krasti,« se je razjezil nekdo v sanjah.

»Morda res,« je pomislil Marko, ne da bi se zavedal, da je poprijel za besede v sanjah govorečega. »Morda res. Zakaj, zemlja rodi sicer vsem in za vse, vendar, kdor si je znal prisvojiti, ima mnogo preveč. Nam pa, ki tega nismo umeli, primanjkuje. In ko je postal tak spreten človek bogat, je zapisal tisto besedo o »pravici«. Pokleknil je pred bogastvo in mu jih posvetil kot molitev. Zares, strašen bog si, ki zahtevaš človeške žrtve; zver, hraneča se z ljudmi, kakor je rekel oče; zmaj, ki piješ kri človeško, pošast, ki ugonabljaš smeh otrok, kakor govore ti moji brkati tovariši.«

»Razčetrvi hudiča!« je nekdo zaškrilpal z zobmi.

Marko je dvignil glavo. Pogledal je okrog sebe.

»V sanjah govori,« je dejal tiho.

»V sovraštvo, ker je zavržen.«

Ustavil se je pri tej besedi.

»Zavržen?!... Zakaj je zavržen?... Ali ne morda tudi zato, ka-

kor on, ker je šel, da poišče kruha, a so mu dajali kamen? ... Ali ne morda zato, ker je zaklical, da je človek in da mu pripada, kar pripada drugim? ... O, tekom teh mesecev je, čeprav dvanajstleten deček, spoznal, da imajo vsi ljudje, ki delajo, pravico do dobrot, ki jih daje zemlja in ustvarja delo. Spoznal je, da jih je mnogo med ljudmi, ki ne delajo, a žive v izobilju. Delo so zaprli v svoje shrambe in ga sedaj prodajajo, komur hočejo, in trgujejo z njim po mili volji. In bogato žive od izkupičkov. Tisti pa, ki so kupili Delo, mrjejo v ubožtvu in siromaštvu. Kaj se ni prav tako zgodilo z njegovim očetom? Prodali so mu Delo za visoko ceno, za srčno kri. Ko jo je pa vso porabil, so tisto Delo za isto ceno prodali zopet drugemu; njemu pa in materi so v nagrado poslali Bedo. A ko je odšel, da tudi kupi Delo, da z njim izžene Bedo iz hiše, se je pojavila Pravica in ga zaprla sem v to celico.

»Kdo te je pisal, pravica, da si napisana tako krivično,« je dejal v bridkosti.

Tik pred njim je bradati žepar kriknil jezno, zaničljivo:

»Tatje... Prečustniki...«

(Konec prihodnjic.)

MAGGI goveja juha

vam prihrani denar, čas in delo.

Razpečava v kraljevini Jugoslaviji
Fran Ks. Lešnik, Maribor, Cankarjeva ul. 26.

Naročniki, pozor!

Današnji številki smo priložili poštne položnice ter prosimo vse one p. n. naročnike, ki so v zaostanku z naročnino, da isto nemudoma poravnajo, ker le na ta način bomo v stanju, naš list vzdrževati in ga tudi redno dostavljati. — Vse one pa, ki so naročnino že poravnali, prosimo, da si poštne položnice shranijo in jih porabijo prihodnjč. — Uprava.

Delovnik skrajšajo. V angleških premogokopih stopi s 1. decembrom t. l. v veljavo zakon o $7\frac{1}{2}$ urnem delu. Kljub jasni določbi se mora delavstvo še vedno pogajati s premo-govnimi podjetniki. Deloma so pa podjetniki že uvedli skrajšani delovnik brez ugovora. Na Škotskem so se pogajanja razbila. O nekaterih sporih bo razpravljalo razsodišče. Gre predvsem za ureditev mezdnih razmer.

Nadaljno naraščanje brezposelnih na Angleškem. Število brezposelnih se je v zadnjem tednu povišalo za 24.210 na 2,285.987.

Strah pred zvezo Rusije, Italije in Nemčije. Italijanski zunanji minister Grandi ter ruski zunanji komisar Litvinov sta imela v Milanu posvetovanje. Vrhutega nastopajo nemški politiki v raznih vprašanjih jako energično. Od tod izvira kombinacija, ki je nastala v Ženevi, da se namreč snuje zveza med Rusijo, Italijo in Nemčijo. Litvinov se se-stane v Berlinu tudi z nemškim zunan-jim ministrom Curtiusom. — Zveza bi bila nenaravna. Nemčija bi utegnila iti v tako zvezo le, če bi bila prisiljena. Ako torej pride do take tripelaliance, bodo krivi mero-dajni svetovni diplomati.

Gospodarski veleizdajniški proces v Rusiji proti inženjerem, profesorjem, direktorjem in drugi inteligenci se je pričel. Proces bo zopet med najkrvoločnejšimi.

V Španiji se resno boje revolucije. V Madridu neprestrašno koncentri-rajajo vojaštvo. Nad mestom je pro-glašeno obsedno stanje. Stavka v Barceloni in drugod polagoma po-pušča, vendar trenutni mir ne nudi garancije, da se Španija ne nahaja pred nemiri. Predsednik vlade Be-renguer namerava uvesti vojaško diktaturo treh generalov, če se bo do nemiri nadaljevali. Guvernerji pokraj in so dobili nalog, da postopajo najstrožje proti stavkajočemu delavstvu.

V Afganistanu imajo zopet vsta-jo proti Nadir Khanu. Nekaj rodov zahteva, da se vrne izgnani Amanu-lah.

Amerika zapira vrata priseljen-cem. V Zedinjenih državah so ravnokar končali ljudsko štetje ter ugo-tovili, da znaša število prebivalstva 122 milijonov. Prebivalstvo se je v zadnjih 25 letih za 15 milijonov pomnožilo. Zato so merodajni krogi, predvsem predsednik Hoover, za to, da se za nekoliko let sploh prepove vsakršno priseljevanje.

Potres na Japonskem. Japonsko je zadel zopet jako močen potres. Prizadete so cele pokrajine; ubitih je okoli 900 oseb. Zlasti je prizadet pol-otok Idsu, 70 kilometrov južno od glavnega mesta Tokia. Porušeni sta mesti Mišima in Namasu.

Prehlajenje, influenza, gripa ter vobče pri vsakem nerazpoloženju, kjer je nekaj vročine poleg, je treba, da drgnete telo s preparatom Alga. Vročina popušča, spanje je lahko in zdravo. Skrbite, da bo telo sveže in duh čil.

Kongres „Svobode“

se bo vršil v Ljubljani v čitalnici Delavske zbornice dne 8. decembra t. l. Začel se bo ob 9. uri, odnosno ob 10. uri dopoldne. Najvažnejši točki dnevnega reda sta: Razširjenje revije »Svoboda« in delavska sportna Olimpijada na Dunaju leta 1931. Na predvečer kongresa, dne 7. decembra, bo v dvorani Delavske zbornice delavski oder ljubljanske »Svobode« uprizoril Gorkega socialno dramo »Na dnu«, s katero bo nastopil v varaždinskem mestnem gledališču dne 30. novembra t. l.

Naši na Holandskem

Holandska, ti dežela »večnih čednosti«, duševnega in telesnega suženjstva, ti raj privilegiranih kast.

Iz Limburga nam pišejo: Da ne boste mislili, da med nami slovenski-mi izseljenci v Holandiji, kamor smo šli s trebuhom za kruhom, ni zaved-nih delavcev, se tudi mi enkrat oglašamo svojim delavskim sotrpinom in ostali javnosti, katera čita v meščanskih listih razna poročila o nas, ki jih sestavljajo razni dobro plačani misijonarji, agenti in tajniki. Mi, delavci, pa bolj težko primemo za pero, kadar pa primemo, povemo to, kar nam prihaja od srca:

Nas slovenske delavce v Limbur-gu je doletela velika čast, da nam je prevzvišeni gospod škof — menda ljubljanski — poslal zadnji teden več misijonarjev, kateri v vseh rudarskih revirjih prirejajo svete misijone. Gos-podje čutijo, da imajo tukaj dobra tla pod seboj. Tudi smo tako srečni, da smo dobili pred pol letom sloven-skega božjega namestnika, kateri z letaki vabi slovenske rudarje k služ-bi božji, ki jo bere v latinskem je-ziku. Na letakih spodaj stoji v veli-kih črkah: »Kristus kliče, pridite vsi!« Za vzgojo v ponižnosti in po-trpežljivosti slovenskih rudarjev je torej preskrbljeno.

Kar se zasluzka tiče, tudi tukaj ni tako rožno, kakor si nekateri pred-stavljajo. Povprečni zaslužek rudar-jev je Gl. 5.70. Tisti, ki so na »celi hrani«, plačujejo na teden Gl. 12.— Vendar pa tista »cela hrana« ni taka, kakor smo jo pri nas navajeni, zato je mnogo takih, ki si kuhajo sami. Hrana Holandcev je pri nas krma za prašiče. Tako kavo, kakor jo Nemci in Holandci pijejo, imenujemo mi »zoc« in jo zlijemo proč.

Tukaj obstoji tudi društvo »sv. Barbare«. Prireja včasih kakšne »nedolžne igre«, v prisotnosti več božjih namestnikov. Preskrbljeno je, da se ne bi rodilo kako »pohujša-nje«... Vse druge igre so označene kot pohujšljive, in kot take niso do-voljene.

Domačini, posebno pa mlade žen-ske, so jako visoke in prevzetne. V gostilni vidiš sedeti fante in »gospo-dične«, kakor da bi bili skregani med seboj; same resne obraze, brez humorja in smeha, samo odkrivanje in priklanjanje. Vse to dela rimsko-katoliška vzgoja. Če pride kak gos-pod po cesti (katerih pa je tukaj toliko, da kar mrgoli), se mu že na 20 korakov vnaprej odkrivajo. Več Slovencev-kmetov si je tukaj zadnje leto sezidalo svoje hiše. A jaz ne bi imel veselja, tukaj zidati, ker nisem gospodar v svoji hiši, ampak župan, župnik in pa občinski policaji. Neke-mu Slovincu, ki je imel gospodinj-o, s katero je skupaj živel, se je pipe-tilo, da so jo policaji ob 1. uri ponoči potegnili iz postelje in drugi dan iz-gnali čez mejo. Kdor pripelje kakšno žensko na svoje stanovanje brez po-ročnega lista, je po tukajšnjih zako-nih kaznovan, najbolj pa gospodar hiše ali gostilne, ki ga čaka v takšnem slučaju zapor najmanj dveh let. Za-ljubljenci preživljajo v tej deželi ver-ske inkvizicije težke čase... Kdor hoče imeti dovoljenje, mora plačati blagoslov.

Ljudstvo živi tukaj pod silnim duševnim terorjem mogočnikov, ki stra-hujejo vsakega človeka že v zgodnji mladosti in ga uče »morale«, ki jo sami najmanj spoštujejo, samo da ni nikogar, ki bi si jih upal nadzirati, še manj pa kaznovati.

Uboga delavska para je tudi tu izkoriščana po kapitalu in obsojena v duševno suženjstvo, ki je izkoriš-čajo privilegirane kaste.

Književnost.

Preteklost in sedanjost svobod-nih delavskih strokovnih organizacij. Ponatis predavanja s. Krekića, 30 strani, cena Din 5.—. Krekić obrav-na interna vprašanja našega strokovnega delavskega gibanja, ki mo-rajajo zanimati vsakega funkcionarja. Naroča se knjižica pri Pokojninskem odboru URSSJ v Zagrebu, Haulikova 10/IV. Pisana je v srbohrvaščini.

*Zaupaj
Tvojim lepim zobem*

oni Ti ostanejo trajen
in važen pridevek
lepote, ako za njih
nego upotrebljavaš

Sargov
KALODONT
Lepši zobje

Ljubljana.

Štrajk zeljarjev v Ljubljani. Kranjska klobasa in kislo zelje, to je za nekatere Ljubljančane delikatesa. Še ni štirinajst dni, ko mi je neka znanka rekla, da bi morala umreti, če ne bi bilo zelja in kranjskih klobas; druga se je pa pobahala, da zna to jed med vsemi kuhinjskimi specijalistinjami najbolje pripraviti. Na to sem se spomnil, ko so ljubljanski zeljarji oni teden proklamirali stav-so kar na zelenjadnem trgu ter odpeljali zlasti trnovsko in krakovsko zelje in repo s trga domov. Štrajk je povzročil ljubljanski tržni urad, ker je odredil, da se mora delikatesa kislo zelje prodajati po tri dinarje, repa pa še celo po dva in pol dinar-ja. Ogorčenje zeljarjev je utemeljeno, zakaj trikratni dobiček pri zelju in repi je vendarle boljši kakor petde-set do sto procentni. Koliko časa bo štrajk trajal, nam ni znano, vemo pa, da so kmetiške prodajalke bile silno vesele štrajka in so popolno-ma zadovoljne s prodajno ceno in so tudi prodale vse blago. Ukrep ma-gistrata je bil potreben, zakaj tudi pri tem živilu so bile cene naravnost pretirane. Posebnih pritožb zaradi štrajka sicer nisem slišal, opazil sem pa, da Ljubljančani sedaj na praz-nike še bolj hodijo v ljubljansko okolico na izvirno zelje in na prave kranjske klobase. To so mi v pon-deljek tudi pravili.

Širite naš list!

Maribor.

Prispevki za drva mestnim ubož-cem se bodo nakazovali od 3. do konca decembra ob uradnih urah v socialno-političnem uradu mestnega načelstva, Rotovski trg št. 9. Do prispevka so upravičeni vsi mestni ubožci, ki niso oskrbovani v zavodih; kjer jih je več v skupnem gos-podinjstvu, prejme prispevek samo eden izmed njih. Vsak naj prinese seboj uradno izkaznico o rednem prejetem ubožnem podpore.

Plesni tečaj »Svobode«. Udele-ženci se obveščajo, da se odslej na-prej vrše vaje dvakrat na teden, in sicer vsako soboto in nedeljo od 20. do 22. ure. Kakor že objavljeno, se vrše vaje v dvorani gostilne »Pri ro-ži« na Koroški cesti št. 3.

Manufaktura, krzno, trenchcoati, Hubertus-plašči, usnjene suknje in pletenine. L. Ornik, Maribor, Koroška cesta 9. — Plačilne olajšave!

Polnilna peresa dobite že za 18 dinarjev v papirnici Ljudske tiskarne. Oglejte si jih!

Senovo pri Rajhenburgu.

Besede in dejanja katoliških seljakov. Kar ne gre nam v glavo, ko čitamo dopis v »Slovenca«, z dne 21. t. m. iz Senovega, ki je poln, kakor se že pravi — »socialnega čuta« do rudarskega delavstva, katerega je namreč, da se javnost ne vara, pisal še vedno nespreobrnjeni »Savel«. No, delavstvo je že sito takih moralnih »jadicokanj« in pre-takanj »krokodilovih solz«, pa pričakuje samo — dejanj. Da, pravimo, dejanj. Prav je, da se sliši glas socialno trpečega človeka.

prav pa ni, da ga demagoško servira človek, ki je bil vedno vse drugo prej, samo socialen ne, kadar je šlo za delavske interese. Varali bi se vsi, če bi verjeli, da bo dopisnikova iniciativa vplivala na merodajne ljudi, če bi eventualno merodajni ljudje dali delavstvu to, kar mu gre. — Ponavljamo staro pesem: **samo organizacija je moč**, samo organizacija je oni merodajni faktor, ki bo storil delavca enakovrednega človeka in državljana!

Kar se pa tiče »velikanskega respekt« do nekega gospoda, konstatiramo, da zaveden delavec kot takšen ne dela z »respekti« nobene izjeme, pač pa spoštuje vsakega poštenega človeka. Ničnostno je podtikavanje o neki akciji zoper tega velikega gospoda, res pa je, da je šlo za neko neugotovljeno posredovanje, ki se je lojalno obojestransko rešilo, in ni govora o »frčanju« pokretašev. Tudi ni res, da bi oni gospod igral kakšno vlogo v kritičnem stanju rudarjev, ker je sploh indiferenten v tem pogledu, res pa je, da »veliki gospod« dela s poštenimi — pošteno!

V svoji drugi notici pa dopisnik zopet po himavsko zavija oči in toži o prihajajočih davčnih čekih. Mi smo na to breme opozarjali javnost že takrat, ko se je dalo rešiti, ali naš glas je ostal osmejen, glas zapuščenega v puščavi. Bodočnost bo pokazala, da smo bili stvarno realni, ko smo

si upali v brk povedati, da se pri zidavi nove šole na Senovem ljudski denar po nepotrebnem razsipava. Dopisnik, kot zvest zagovornik bivšega narodnega poslanca in župana SLS, naj bo toliko pošten napram davkoplačevalcem, pa jim pove, da za davčna bremena v naši občini v dobri meri odgovarja sam bivši župan, ki je gospodaril pod patronanco nekdanje SLS. Nešteto krat smo pisali, da je šola potrebna, pisali smo pa tudi, da se naj vsaka stvar zida na zdravi podlagi. Naših nasvetov se ni poslušalo, pač pa se nas je pod absolutizmom nekdanjih močotvorcev smešilo. Kot župan in dolgotrajni narodni poslanec bi bil lahko pravočasno skrbel za šolski fond, kot poslanec bi bil tudi lahko izposloval potrebno podporo. S tem bi bilo breme davkoplačevalcev znatno olajšano. Morda bi šola z neplačanimi obrestmi tudi lahko stala nekoliko manj kot pet milijonov dinarjev. Kakor rečeno, bodočnost bo pokazala, kakšne dobrote je prineslo neomejeno gospodarstvo senovskim davkoplačevalcem.

Ali si že dobil novega naročnika za „Delavsko politiko“, smatraj to za svojo dolžnost!

Reumatičarji

Nabavite še danes
1 steklenico

ALGA
ZA MASAŽO

kajti že jutri Vas bo
USPEH
IZNENADIL

Če Vas boli ali trga

V

kosteh - rokah - nogah
sklepih - plečih - zobeh
kolkah - žilah - glavi

ALGA

PREMAGA BOLEZEN TAKO!

DOBIVA SE POVSOD

LABORATORIJ „ALGA“,
SUŠAK

1 steklenica

Din 16.—

4 steklenice „ALGA“ Din 77.—
8 steklenic „ALGA“ Din 131.—
14 steklenic „ALGA“ Din 205.—
25 steklenic „ALGA“ Din 320.—

Stalna priložnostna prodaja velike zaloge

nogavic, telovnikov, puloverjev,
vsakovrstnih hišnih in kuhinjskih potrebščin, posebno
karlovarske porcelanaste posode
pri Kormann-u, oddelek ostankov, Maribor, Gosposka ul. 3

V nedeljo 30. novembra
in v ponedeljek 1. decem-
bra 1930

velik koncert

za slovo v restavraciji
„Vetrinjski dvor“
Za obilen obisk se priporoča
Hinko Kosič

Popravila ur

srebrnine,
kakor tudi
gramofonov
najboljše, hi-
tro in poceni

M. JIGER-JEV SIN
URAR
Maribor, Gosposka 15

Hitro se en zvezek!
od
Papirnice
Študentske tiskarne
Šlomškov trg 6

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po
najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE.

Din 240.—, 290.—, 350.—, 390.—, 490.—, 690.—, 790.—;

ZA DEČKE:

Din 250.—, 290.—, 330.—;

GAMBETA OD 11 DO 14 LET:

Din 230.—, 260.—, 290.—;

MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:

Din 130.—, 150.—;

OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET:

Din 110.—, 115.—, 130.—, 135.—, 150.—, 170.—;

RAGLAN:

Din 600.—;

HLAČE

Din 90.—, 105.—, 130.—, 140.—, 150.—, 180.—.

Vrsta
Tek. štev.
Prodajna
cena
Din
Prodajna
cena
50
Pazite
na gornjo ceno!

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2
in Veletrgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se boste uverili o resničnosti naših navedb.
Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!

Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno!

Pazite se pred ponaredbami!

Veletrgovina igrač in galanterije

F. König, Celje

USTANOVLJENO LETA 1885

Velika izbira otroških vozičkov, usnjenih izdelkov, kovčegov, ročnih torbic, gramofonov, radio materialja i. t. d. po najnižjih cenah

Izredno nizke cene! Naj-
večja zaloga plošč! Po-
pravila vseh instrumentov!

Tvornica glasbil

MEINEL & HEROLD
Prodajalna: Trg Svobode
Maribor.

Nalagajte

svoje prihranke

v Štajerski hranilnici in
posojilnici v Mariboru,
Rotovski trg št. 6.

Eksportna hiša „LUNA“ lastnik Albin Pristernik

Samo na Aleksandrovi c. 19

MARIBOR

Samo na Aleksandrovi c. 1

Za jesensko sezono kakor tudi za bližajoči se božič imam preskrbljeno veliko zalogo in sicer: **noga-**
vce za otroke, par od Din 5.— naprej, črne, rjave, drap, sive in bele barve, **moške nogavice** od Din 5.—
naprej, **damske nogavice** od Din 7.— naprej, flor-nogavice od Din 12.— naprej. — Za dobro blago jamčim! Nadalje
nudim **vezenino** meter od Din 75.— naprej, **žipke** meter od Din 1.— naprej, **svilene trake** meter od Din 1.—
naprej. Vse vrste **sukanca**. **Volnene pletenine-vezenine**, **šlvanke**, **gumbe** in druge potrebščine za krojače
in šivilje, po brezkonkurenčnih cenah. — **Lastna pletilnica in predtiskarilja**. — Otroški jopiči s čepicami Din 40.—,
jopiči za dečke Din 45.—, jopice za dame Din 55.—, moški jopiči Din 75.— vse iz čiste volne.

Specijalna izložba vseh vrst okraskov za božična drevesa.

Miklavževa in božična darila so:

ročne torbice, listnice, denarnice, aktovke,
kakor tudi potni kovčki, nahrbniki, doko-
lenice i. t. d. Vse to v največji izbiri pri

IVAN KRAVOS

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13